

Pisanje mora biti bližje življenju

Po devetem kongresu Zveze socialistične mladine Slovenije smo veliko razpravljali o mestu, vlogi in položaju sredstev obveščanja oziroma o delu centrov za obveščanje in propagando ali komisij za informiranje pri občinski konferenci ZSMS.

Center za obveščanje in propagando pri OK ZSMS Ljubljana Center je organiziral tečaj za informatorje iz osnovnih organizacij ZSMS, z namenom graditve in krepitev sistema obveščanja na vseh ravneh in v vseh okoljih. Ne moremo biti namreč zadovoljni s tem, da je ta sistem obveščanja razvit predvsem v občini, medtem ko je obveščanje v bazi še dokaj nerazvito in neorganizirano. Če samo zato sistem informiranja kot celota ne more dovolj uspešno delovati, saj kot sistem ni dovolj enakomerno razporejen in tudi ni notranje povezan. Posledica tega je nepopolnost informacij ter enostransko prikazovanje dogajanj v političnem življenju.

Osnovno je pisati o tistem, kar je aktualno, kar izvira iz politike ZSMS, o tistem, kar dandanes pomeni interes vsakega mladca. Zato mora biti tudi pisanje bližje življenju. Iz pisanja mora biti razvidno, kako se v dejanskem življenju gradijo novi samoupravni od-

nosi, kaj tu ni dobrega, kaj je treba storiti, da bi bile posamezne praktične rešitve še boljše...

Da bi to pomanjkljivost lahko premagali, moramo zagotoviti najprej obveščeno informatorjev. Omenjeni tečaj za informatorje naj bi pravzaprav pomenil osnovno orientacijo, po kateri naj bi deloval mladinski aktivist, ki dela na področju informativne dejavnosti.

Na tečaju so se mladi seznanili z osnovnimi in temeljnimi zakonitostmi informiranja, z nastankom in razvojem biltenov, z oblikami informiranja ter pomenom in vlogo informiranja v mladinski organizaciji.

O vseh teh aspektih dobrega informiranja so spregovorili na tečaju, ki se ga je udeležilo preko trideset mladih, polnih želja po znanju in novih spoznanjih na tem področju mladinskega informiranja, ki je pravzaprav eden bistvenih elementov uspešnega delovanja mladinske organizacije.

DARINKA LEGAT

Združiti sredstva in koordinirati ponudbe

V razvoju naše turistične ponudbe je sedanji pglavitni problem prepočasno oblikovanje nove poslovne organiziranosti turističnega gospodarstva, predvsem v propagandi, informativni dejavnosti in nastopanju na tujih tržiščih s celovito ponudbo turističnih uslug.

To oceno zasledimo v razpravi o izvajanju resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije za prvo polletje 1976. leta. Tudi med sklepi 24. občnega zbora gostinsko-turističnih delavcev Slovenije v Postojni, je eden pomembnejših sklepov, da je treba čimprej oblikovati poslovne skupnosti. Le-te bodo vršile vlogo usklajevanja nadaljnje razvoja turizma in pospeševale združevanje sredstev za ta nadaljnji razvoj, zagotavljale nudenje celovite turistične ponudbe tako na domačem kot tujem trgu, se dogovarjale za čimboljše izrabo zmogljivosti.

Tega se zavedajo tudi komunisti in odgovorni vodilni delavci gostinskih, turističnih in drugih organizacij združenega dela, ki so na nedavnem posvetovanju Medobčinskega sveta ZK za ljubljansko regijo in Komiteja MK ZKS Ljubljana, razpravljali o teh vprašanjih.

Poudarili so, da že zaostajamo pri izvajanju te družbene pomembne akcije, vendar pa ne zaradi objektivnih vzrokov. Premajhna je bila dosežena angažiranost pri samoupravnem organiziranju dela in sredstev ter pri ostalih, za združeno delo v gostinstvu in turizmu važnih vprašanj. V Sloveniji sta do danes organizirani dve regionalni turistični skupnosti. Za širše območje Ljubljane se pripravljata trenutno tretja, ki bo v prihodnjem mesecu že organizirana. Turizma, posebnega družbenega pojava sodobnega sveta, ne smemo gledati le z vidika njegovega ekonomskega značaja. Povezan je z vrsto gospodarskih panog, kjer bo moral izgrajevati dohodkovne odnose, ter s številnimi področji družbenih dejavnosti, ki izpopolnjujejo turistično ponudbo. Turistu moramo poleg postelje in hrane nuditi tudi zgodovinske, kulturne in druge vrednote. Zavedati se moramo, da pri nas s turizmom predstavljamo svetu tudi naš družbeni red, naš samoupravni socializem.

Na posvetovanju je bilo izrečnih še vrsto argumentov, ki so narekovali, da predstoječa poslovna skupnost ne sme biti zaprta, niti šablonsko oblikovana, temveč mora pritegniti zainteresirane z vseh področij, tudi izven same ljubljanske regije. Pri tem ne smemo zamenjati tudi krajevnih skupnosti, kjer se kot pomemben element te družbenopolitične skupnosti razvija in uveljavlja takozvani »Kmečki turizem«. Krajevne skupnosti ohranjajo zgodovinske in kulturne spomenike, urejajo sprehajališča, parke, kopališča, smučišča, informacijske table in podobno. Torej so tudi izvajalci mnogih drobnih a pomembnih nalog turizma. Pri ustanavljanju ljubljanske turistične poslovne skupnosti, za katero so dale iniciativo TOZD gostinstva in turizma, pa bodo posebej ločene oziroma opredeljene tiste naloge, ki jih opravlja in jih bo opravljalno združenje gostinskih in turističnih TOZD, za ožja skupna vprašanja in bo delovalo v okviru gospodarske zbornice v najbolj ustrežni obliki organiziranosti ter na osnovi republiškega in zveznega zakona. Za reševanje skupne poslovne problematike turizma v ljubljanski regiji pa bo ustanovljena turistična skupnost, katere predlog samoupravnega sporazuma je v razpravi v organizacijah združenega dela in bo kmalu podpisan.

Komunisti v ljubljanskih gostinskih in turističnih TOZD se ne prepričujejo več o pristopanju k turistični poslovni skupnosti niti ne govorijo o pomembnosti te skupnosti, saj se je dobro zavedajo; njihova najpomembnejša naloga je sedaj prizadevanje za vključitev čim širšega kroga tako organizacij združenega dela, ki so posredno ali neposredno povezane s turistično dejavnostjo, kakor tudi področja družbenih dejavnosti (kultura, telesna kultura itd.), ki sodelujejo v ustvarjanju celovite turistične ponudbe.

BORIS CRNE

»Samoupravne interesne skupnosti za otroško varstvo, izobraževanje, socialno skrbstvo ter zdravstveno varstvo so v preteklem resno pristopile k temu, oblikovale svoje programe in pričele izpolnjevati naloge, ki jim jih je zastavila družba.« je dejala podpredsednica izvršnega sveta skupščine občine Ljubljana Center, tovarišica Nuša Kerševan, v pogovoru o delu teh skupnosti v naši občini.

Prihodnji mesec se bodo v Ljubljani pričele razprave o programih in delu samoupravnih interesnih skupnosti, in zato je prav, da v začetku pogledamo, kaj je bilo storjenega na tem področju v preteklem letu.

Družbeni standard kreiramo sami

Samoupravne interesne skupnosti so se dejansko oblikovale šele leta 1975, in so v preteklem letu bolj ali manj uspešno začele oblikovati svoje delo na podlagi določil zakona o združenem delu, začele so prelamljati s staro proračunsko miselnostjo. Poleg že omenjenih samoupravnih interesnih skupnosti, ki so se resno vključile v delo in aktivno sodelovale v preoblikovanju družbenih odnosov, in začrtale pogoje za svobodno menjavo dela, moramo omeniti tudi samoupravno interesno skupnost za telesno kulturo, ki je oblikovala programe za množično rekreacijo in jih tudi uspešno začela uveljavljati. Možnost, da občani in delavci vplivajo na oblikovanje delovnih programov samoupravnih interesnih skupnosti, je imela izredno ugoden vpliv na oblikovanje takih delovnih programov, ki so dejansko namenjeni ljudem; sedanji srednjeročni programi so še oslajeni v okviru krajevnih skupnosti in občin in v mnogo večji meri izražajo potrebe občanov. V letu dni je delo v samoupravnih interesnih skupnostih ob sodelovanju najširše skupnosti omogočilo izdelavo takih srednjeročnih

programov dela, da lahko začnemo razpravo o njih, saj zajemajo v večji ali manjši meri potrebe in želje občanov.

V programih posameznih interesnih skupnosti velja omeniti predvsem prizadevanja za prehod na enozimski pouk oz. na posameznih šolah na celodnevno šolo. Program samoupravne interesne skupnosti za otroško varstvo predvideva, da bi do konca srednjeročnega plana vključili okoli 80 odst. vseh otrok v VVZ, SIS za socialno skrbstvo pa načrtuje oblikovanje centrov za pomoč ostarelim občanom, ki bi bili v sedanjih in novo zgrajenih domovih upokojencev v Ljubljani. Tudi zdravstvo in zdrav-

stvena zaščita naj bi se izboljšala, saj v srednjeročnem programu predvidevajo izgradnjo prve faze zdravstvenega doma v naši občini. Kljub temu, da so SIS v letu dni veliko naredile pa ostaja še mnogo nalog; predvsem bo treba okrepiti zbor porabnikov, kajti v dosednji praksi se je pokazalo, da so zbori izvajalcev v SIS še vedno tisti, ki v večji ali manjši meri predlagajo programe, ki s svojo aktivnostjo prekašajo predstavnike občanov, torej delegate zborov porabnikov, ki tako v manjši meri še vedno ohranjajo nekatere elemente proračunske porabe. Vsekakor bo na tem področju treba bolj dosledno upoštevati določila zakona o združenem delu.

Da bi razrešili problem aktivnega vključevanja porabnikov storitev SIS, moramo po eni strani zagotoviti redno obveščeno najširšega kroga vseh porabnikov, po drugi strani pa moramo delegatom omogočiti kvalitetne informacije, ki bodo kratke, da bodo na podlagi tega in mnenja občanov sprejemali pravilne delegatske odločitve.

B. P.

Pobudniki dobrega gospodarjenja

V temeljni organizaciji združenega dela Poštno prometni center podjetja za PTT promet Ljubljana je zaposlenih 210 delavcev. Toliko jih je vključenih tudi v osnovno sindikalno organizacijo, ki je dobila letos, za svoje prizadevno delo in za prispevek k uresničevanju delavskih interesov srebrni znak sindikatov Centra.

»Pri nas je sindikat zadnja leta resnično pobudnik dobrega gospodarjenja in samoupravljanja.«

Takih ugotovitev in mnenj smo med pogovorom s sindikalnimi delavci TOZD Poštno prometni center slišali precej. Marjan Kopina, predsednik izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata, je sicer potrdil prejšnjo ugotovitev, vendar je dodal:

»Prizadevamo si, da bi samoupravljanje dejansko postalo last delavcev, toda kljub temu se v našem delu še zmerom pojavljajo problemi, ki se jih doslej še nismo dovolj uspešno lotili...«

Ni dvoma, da jim bodo kos že v bližnji prihodnosti, saj so delavci v njihovi temeljni organizaciji vedno pripravljani pomagati s svojimi predlogi pri reševanju delovnih in življenjskih problemov zaposlenih.

»Ko smo se delegatsko organizirali, nam je pripovedoval Franc Andoljšek, blagajnik OOS in dolgoletni sindikalni delavec, »smo skušali samoupravljanje urediti tako, da bi zagotavljalo kar največ možnosti za neposreden vpliv delavcev na vse odločitve v kolektivu. Zadovoljni smo, da smo, v prizadevanjih za samoupravno dobro organizirano temeljno organizacijo, pridobili za sindikalno delo zadnje čase veliko delavcev.«

Ko so v Poštno prometnem centru oblikovali temeljne organizacije, so najprej poskrbeli, da bi vse samoupravne težnje in hotenja prilagodili zahtevam ustave in jih uzakonili v svojih samoupravnih aktih, na kar odločilno vpliva ravno sindikat.

Marjan Kopina: »Ne samo člani izvršnega odbora osnovne organizacije in poverjeniki sindikalnih skupin, vsi delavci v

našem kolektivu imajo na sindikalnih sestankih in na zboru delovnih ljudi vedno možnost, da odkrito in kritično povedo svoja mnenja, zahteve in predloge. Vendar se naš sindikat odlikuje še po nečem: po naporih za urejanje medsebojnih razmerij delavcev, za izboljšanje njihovih delovnih in življenjskih pogojev, za izobraževanje in kulturno dejavnost ter za organiziran oddih in rekreacijo. Osnovna organizacija je v podjetju veliko storila tudi za reševanje stanovanjskih problemov zaposlenih. Letos je dobilo ključne novih stanovanj 7 delavcev, tako smo uredili nekatera najbolj žgoča stanovanjska vprašanja v naši temeljni organizaciji.«

V delovni skupnosti Poštno prometnega centra se zavedajo vloge, ki jo ima sindikalna organizacija v sistemu samoupravljanja. Letni delovni načrt, ki so ga sprejeli na sindikalni skupščini bodo, tako vsaj zatrujejo, dosledno uresničevali v vsakodnevni samoupravni praksi. Med drugim so v delovni načrt zapisali:

»Osnovna organizacija sindikata se bo zavzemala za nadaljnje razvijanje samoupravljanja delavcev v TOZD na temelju idejnih izhodišč 8. kongresa slovenskih sindikatov, 7. kongresa ZKS in v skladu z ustavno opredeljeno vlogo sindikatov. Zato bomo organizirali izobraževanje za vse delegate, stalno spremljali razvoj samoupravnih odnosov in dajali predloge za izpopolnjevanje samoupravne zakonodaje v TOZD, hkrati pa organizirali razpravo o ustavnih zasnovi samoupravnih odnosov v PTT delovnih organizacijah na osnovi ugotovitev posebne komisije CK ZKS.«

Pred poldrugim letom so v Poštno prometnem centru v skladu s celiskim kongresnim

dokumentom o novi organiziranosti in delovanju sindikatov ustanovili šest sindikalnih skupin. Delavci se v ožjem krogu, kakor nam je povedal Marjan Kopina, laže pogovarjajo o svojih problemih, veliko hitreje kot sicer sprejemajo tudi odločitve, s katerimi prihajajo kasneje pred samoupravne organe.

»Tak način dogovarjanja in odločanja se nam je zdel najbolj primeren. Sindikat je pobudnik domala vseh akcij, o katerih se na političnem aktivu dogovorimo s člani vodstev drugih družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih organov in z vodstvom delovne skupnosti. Pred sleherno samoupravno odločitvijo pa potem obravnavajo gradivo še delavci v sindikalnih skupinah, in ko je znano njihovo mnenje, vemo, kaj misli o tem ali onem celoten kolektiv.«

Opozoriti velja na »posebnost« v delu sindikalnih skupin delavcev Poštno prometnega centra. Ne samo, da v skupinah obravnavajo polletna in letna poslovna poročila, stabilizacijske programe in ostale akcije, ampak delavci ocenjujejo tudi delovni učinek svojih sodelavcev, skratka dobro ali slabo opravljeno delo. Tak način medsebojnega ocenjevanja opravljenega dela je postal v sindikalnih skupinah že običaj, nekaj, brez česa si ni mogoče zamisliti dobrega gospodarjenja.

Poleg sprotnega, toda učinkovitega reševanja delovnih in življenjskih problemov zaposlenih, bo sindikat skupno s sekretariatom OOK in ZSMS skrbel tudi za usposabljanje delavcev za samoupravljanje. Pri tem seveda ne gre prezreti tudi naloge za uveljavitev take kadrovske politike v temeljni organizaciji, da bi izobrazbena struktura delavcev ustrezala zahtevam sistematizacije delovnih mest. Zato pa bo treba poskrbeti vse potrebno, da bi čimvečjemu številu zaposlenih omogočili izobraževanje ob delu.

Potemtakem velja za OOS v Poštno prometnem centru spoznanje, da je sindikat postal dejansko mesto samoupravno organiziranih delavcev.

I. Virnik